

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBAI PATEIKTAS KLAUSIMAS:

Kaip turėtų būti vertinami tiekėjų pasiūlymai, kai tiekėjų statusas pagal Pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėjimą yra nevienodas?

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS ATSAKYMAS:

Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymo) 24 straipsnio 2 dalies 12 punktu, kuris taikomas tarptautinės vertės pirkimuose, yra nustatoma, kad pirkimo dokumentuose turi būti informacija, kaip turi būti apskaičiuota ir išreikšta pasiūlymuose nurodoma kaina. Į kainą turi būti įskaityti visi mokesčiai. Supaprastintus pirkimus perkančioji organizacija vykdo vadovaudamasi savo supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis, kuriose, Viešųjų pirkimų tarnybos nuomone, siekiant laikytis skaidrumo ir lygiateisiškumo principų, užtikrinti, kad pirkimui skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai, galėtų būti taikoma analogiška nuostata, o jei nustatomos kitokios sąlygos, jos turi nepažeisti viešųjų pirkimų principų, tikslo ir užtikrinti objektyvų pasiūlymų vertinimą.

Tais atvejais, kai tiekėjų statusas pagal mokesčių mokėjimą reglamentuojančius teisės aktus yra nevienodas, perkančioji organizacija vertindama pasiūlymus, siekdama užtikrinti racionalų lėšų panaudojimą, turi atsižvelgti į tai, kokia **bus galutinė lėšų suma išleista viešajam pirkimui, įskaitant ir dėl sutarties sudarymo su viešojo pirkimo laimėtoju jos pačios įgyjamas mokestines prievoles (ar teises). Pateikiame keletą pavyzdžių (vertinimo kriterijus – mažiausia kaina):**

- 1 situacija:** pasiūlymus pateikė du tiekėjai, vienas yra PVM mokėtojas, kitas ne PVM mokėtojas:

	Kaina EUR be PVM	PVM (procentais)	Vertinama pasiūlymo kaina
Tiekėjas A	500 000 Eur	21 %	605 000 Eur
Tiekėjas B	600 000 Eur	0 %	600 000 Eur

Kai pirkime dalyvauja tiekėjai, kurie turi skirtingą statusą - PVM mokėtojai ir ne PVM mokėtojai - perkančioji organizacija pasiūlymus vertina, kaip minėta,

atsižvelgdama į galutinę lėšų sumą, kurią ji išleis. Šio pavyzdžio atveju kitokių mokesčių prievolių ar teisių perkančioji organizacija neįgyja, Tiekėjo B siūloma kaina yra mažesnė nei Tiekėjo A, kuris yra PVM mokėtojas, tiekėjas, nesantis PVM mokėtoju, būtų pirmesnis pasiūlymų eilėje (jeigu atitiktų kitus pirkimo dokumentų reikalavimus).

- 2 situacija:** Pasiūlymus pateikia Lietuvos Tiekėjas A, kuris yra PVM mokėtojas ir kitos šalies tiekėjas B, kuriam taikomas 0 proc. PVM, tačiau perkančioji organizacija turės apskaičiuoti 21 proc. PVM ir sumokėti į biudžetą, perkančioji organizacija gali pasiūlymus vertinti (tik pasiūlymų palyginimo tikslais) be PVM (1 pavyzdys):

1 pavyzdys: pasiūlymus vertinti be PVM:

	Kaina EUR be PVM	PVM (procentais)	Vertinama pasiūlymo kaina
Tiekėjas A (Lietuvos)	500 000 Eur	0 %	500 000 Eur
Tiekėjas B (kitos šalies)	600 000 Eur	0 %	600 000 Eur

Kitas būdas - prie kitos šalies Tiekėjo B pasiūlymų vertinimo metu pridėdama tik vertinimo tikslais naudojamą PVM, kuris į sutartį nebus perkeliamas (2 pavyzdys). Šiuo atveju, pasiūlymus vertinant tiek su PVM, tiek be PVM, rezultatas vienodas – išsirenkamas tas pats Tiekėjas A (jeigu atitiktų kitus pirkimo dokumentų reikalavimus).

2 pavyzdys: pridėti vertinimo tikslais naudojamą PVM:

	Kaina EUR be PVM	PVM (procentais)	Vertinama pasiūlymo kaina
Tiekėjas A (Lietuvos)	500 000 Eur	21 %	605 000 Eur
Tiekėjas B (kitos šalies)	600 000 Eur	21 %	726 000 Eur

Jeigu aukščiau nurodytu atveju viešajame pirkime kartu su Lietuvos tiekėjais dalyvauja kitos šalies tiekėjai, kuriems taikomas 0 proc. PVM ir perkančiajai organizacijai neatsiranda prievolės apskaičiuoti PVM ir jį sumokėti į valstybės biudžetą, tokiu atveju pasiūlymai vertinami taip, kaip jie yra pateikti – Lietuvos tiekėjų su nurodytu 21 proc. PVM, kitos šalies tiekėjų su 0 proc. PVM (3 pavyzdys).

3 pavyzdys: pasiūlymus vertinti taip, kaip jie pateikti:

	Kaina EUR be PVM	PVM (procentais)	Vertinama pasiūlymo kaina
Tiekėjas A (Lietuvos)	500 000 Eur	21 %	605 000 Eur
Tiekėjas B (kitos šalies)	600 000 Eur	0 %	600 000 Eur

3 situacija: gauti du tiekėjų pasiūlymai, Tiekėjas A yra PVM mokėtojas, Tiekėjas B ne PVM mokėtojas. Perkančioji organizacija turi galimybę susigrąžinti PVM. Kaip minėta perkančioji organizacija vertindama pasiūlymus, siekdama užtikrinti racionalų lėšų panaudojimą, turi atsižvelgti į tai, kokia bus galutinė lėšų suma išleista viešajam pirkimui, įskaitant ir dėl sutarties sudarymo su viešojo pirkimo laimėtoju jos pačios įgyjamas mokestines prievoles (ar teises) - šiuo atveju galimybę susigrąžinti PVM mokestį. Todėl kai perkančioji organizacija turi galimybę iš Tiekėjui A sumokėtos sumos susigrąžinti PVM, tokio tiekėjo pasiūlymą reikėtų vertinti be PVM (kadangi perkančioji organizacija iš pradžių sumoka tiekėjui sumą su PVM, tačiau vėliau ją susigrąžina ir galutiniam rezultate PVM išlaidų nepatiria). Kaip matosi lentelėje, pirmesnis eilėje vertinant galutinę perkančiosios organizacijos pirkimui išleidžiamą sumą bus Tiekėjas A (jeigu atitiktų kitus pirkimo dokumentų reikalavimus).

	Kaina EUR be PVM	PVM (procentais)	Kaina Eur su PVM	Vertinama pasiūlymo kaina
Tiekėjas A	500 000 Eur	21 %	605 000 Eur	500 000 Eur
Tiekėjas B	600 000 Eur	0 %	600 000 Eur	600 000 Eur

Pasiūlymus vertinant tokiu būdu, gali susidaryti situacija, kai sudarius sutartį su tiekėju, kuris yra PVM mokėtojas (Tiekėjas A) sutarties vertė (su PVM) gali būti didesnė negu sudarius su tuo tiekėju, kuris nėra PVM mokėtojas (Tiekėjas B), tačiau perkančiajai organizacijai susigrąžinus PVM, galutinė lėšų suma išleista viešajam pirkimui (susigrąžinus PVM mokestį) bus mažesnė, negu sudarius sutartį su tiekėju ne PVM mokėtoju. Svarbu, kad vykdant procedūras būtų užtikrinamas lygiateisiškumo ir

nediskriminavimo principų laikymasis ir perkančioji organizacija užtikrintų viešųjų pirkimų tikslą, t.y., įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant lėšas.

Vadovaujantis Įstatymo 24 straipsnio 9 dalimi perkančioji organizacija pirkimo dokumentus turi parengti tiksliai, aiškiai ir be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų tinkamai pateikti pasiūlymus. Todėl perkančioji organizacija pradėdama pirkimą turi įsivertinti ar pirkimo atveju galės susigražinti PVM ir tai nurodyti pirkimo dokumentuose.
